

Páholy - Gajdics Ottó: Lady Dilemma

2015 január 26. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Súlyos morális dilemmát jelentett Tompa Andreának, hogy ett?l a kormánytól elfogadjon-e bármit, hiszen tevékenységének nagy részével képtelen azonosulni. Aztán hosszas mérlegelés után mégis elfogadta a Márai-díjat.

Az elismerést minden évben a Magyar Kultúra Napján adják át életm?ért vagy a díj adományozását megel?z? évben megjelentetett kimagasló érték? prózakötetért, valamint magyar író külföldi elismerést szerzett munkásságáért. A hivatalos indoklás szerint Tompa Andrea a XX. századi kisebbségi lét tragédiáinak és traumáinak újszer? és hiteles prózai ábrázolásának elismeréseként kapta. A Tompa-életm?ben járatlanabb olvasók kedvéért a Fejt?l s lábtól cím? regényért. Ami szerintem b?n rossz.

Mert az írón? már ott is dilemmázott. Érezte ugyanis, hogy történelmi regényt mégis csak valamiféle cselekmény tud igazán kifejez?vé tenni, de mit szólnak majd hozzá a nagy posztmodern guruk, akik szerint történet sincs, nem hogy cselekmény. Aztán hosszas mérlegelés után mégis csak elmesél valamit a regény, de olyan nyögvenyel?s módon, hogy önémet nyelv? ?snyomtatványokon könnyebben átrágja magát az olvasó. Nem csoda, hogy a hivatásos körberajongók is csak arról tudtak beszámolni a megjelenés karácsonyán, mennyire sajnálják, hogy Tompa könyvének elolvasásával adósak maradtak magukkal szemben, de majd síelés közben bepótolják. Jókat mosolyogtam magamban rajtuk, mert akkor én már túl voltam a kínszenvedésen. Annak idején még a televízióban is jelentkezett a Páholy, ott akartam a balliberális megmondó emberek Trianon-percepciójáról értekezni, vagyis inkább arról, mit tartanak az általuk mélységesen lenézett nemzeti érzelm? emberek Trianon-képér?l. Nos, nem csalódtam. Néhány mondat Tompa korabeli, György Péterrel adott páros interjújából, amit a Népszabadság m?sorújsága készített:

MAGAZIN: Mit fognak kezdeni ezzel az egész romhalmazzal a huszonévesek, ha Illyésék sem tudtak vele mit kezdeni? *(A romhalmaz Trianon és Erdély problémája a magyar gondolkodásban! a szerk.)*

TOMPA ANDREA: A huszonéveseknek korai még ezzel foglalkozniuk. Ehhez hosszú megértési folyamat tartozik, és az nem kívül, hanem belül van. Mindenkinek magának, a saját családtörténetében, a saját érzelmeiben kell megkeresnie az Erdélyhez való viszonyt. Nem hinném, hogy ezt huszonévesen kell végrehajtani.

GYÖRGY PÉTER: Van itt még egy probléma. Közben megváltozott a világ, megsz?ntek a nemzetállamok. Ez Erdély egész társadalomképét megváltoztatja. Sok szempontból újra kell gondolnunk a régi szerz?déseket: én ezért írtam a könyvemet. A román nemzetállam is fikció, bele lehet ugyan írni az alkotmányba, de a nemzetállamok tradicionális értelemben véve addig m?köd?képesek mint elnyomó államok, amíg a határok zárva vannak. Relatív nyitott államoknál – és ez a román–magyar ügyben sokat számít – a regionális eltérések számítanak. Az én tanítványaimat az izgatja, hogy a forint árfolyama ne nagyon menjen fel, mert akkor drágák a repül?jegyek, és nem tudnak lelépni. Odajön hozzám a diák az óra végén: „Azt mondta tanár úr, hogy Trianon az egyetlen dolog, amiben a magyarok konszenzuálisak. Ez nem így van”. És folytatja: „engem ez totálisan hidegen hagy, három nyelven beszélek, tök jól vagyok, a pasim más nyelven beszél, föl-le mászkálok a világban. Nekem ez a dolog nincs, érti? Nem tekintem magam a trauma részének, nem tekintem magam vesztesnek, nekem így a jó.” És kérdem: „mi jó magának?” „Az, hogy sok nyelven mászkálhatok.” Magyarországnak az a veszte, hogy egynyelv?.

MAGAZIN: Erre mondják a politikusok meg a kultúrantropológusok, hogy nem szabad a múlt szálait elszakítani.

Pedig ez lehet a megoldás.

GYÖRGY PÉTER: Nem hiszem. A múlt szálai újraszöv?dnek. Az a kérdés, hogy a következ? nemzedék mire használja. Jelenleg a magyar széls?jobboldal arra használja a múltat, hogy a jelenben való vereségét kompenzálja vele. Ennél nincs életveszélyesebb a földön. Ugyanezt várja el Erdélyt?l. Valójában Bambusztánt követel és teremt, pedig a jelen – ha tetszik, ha nem – a multinacionális, posztetnikus, globális kapitalizmusra épül. Lehet utálni, de az olyan, mintha azt mondanám, hogy hevesen fel vagyok háborodva a rákbetegség miatt. A kérdés az, van-e kulturálisan adekvát válasz arra, amiben élünk. Mi most álmodunk, és a mindennapokról, amelyekr?l Andrea könyve is szól, semmit nem akarunk tudni.

TOMPA ANDREA: Ahhoz, hogy valamit politikai eszközként fel lehessen használni, a traumának jelen idej?nek kell lennie. Ott van azok között a festmények között, amelyeket Kerényi Imre rendelt, Kiss Tibor Trianon cím? 2011-es m?ve. Egy földgömbre rá van dobva egy kézigránát, a földgömbön egy nyitott seb látható. Száz év alatt lehet, hogy maradnak hegek, de annak a sebnek már konkrétan és szimbolikusan is be kellene hegednie.

Nos, pontosan ilyen a szóban forgó regény is. Ólomkalapácsnak t?n?, bumfordi mondatokkal veri a buta fejünkbe, hogy ilyen seb nem létezik, soha nem is volt, ha volt is, azt csak mi találtuk ki, „hülye széls?magyarok”. De ami nekem a legjobban fájt, hogy az ember másik ember iránt érzett szeretete számomra teljesen torz formában, majdnem azt mondtam jelenik meg, de épp az a baj, hogy szerintem egyszer?en hiányzik. A kutyák nagyobb becsben vannak a m?ben érzelmek tekintetében, mint az ember. Ezen a ponton hangsúlyoznom kell, írásom nem kritika, véleményem teljes mértékben szubjektív, nem is csupán a könyvr?l szól, hanem a balliberális értelmiség számomra felfoghatatlan, empátiahiányos, mások érzelmeire, gondolataira teljességgel érzéketlen, kirekeszt? hozzáállásáról. Csak zárójelben jegyzem meg, rettenetesen sajnálom azokat a fiatalokat, akik György Pétert?l kénytelenek muníciót szerezni saját álláspontjuk kialakításához! Attól az embert?l, aki csak valakivel szemben tud nemzettudatot értelmezni, és az egyik legtevékenyebb ideológusa azoknak, akik az Európai Egyesült Államok eszméjét er?szakkal akarják letolni a torkunkon.

Számomra tehát nem az a dilemma, hogy Tompa Andrea miért veszi át a Márai-díjat, hanem az, miért épp neki adták. Legalább tíz sokkal jobb könyvet olvastam csak az elmúlt évben. Bár arra legalább jó volt ez a döntés, hogy fényesen bizonyítsa, még véletlenül sem bajlódik azzal a jelenlegi kultúrpolitika, hogy visszaélve a díjak odaítélésének jogával, csak a saját értékrendjének megfelel? alkotókat jutalmazza. Aki ezt állítja, az szemérmetlenül hazudik!

Lady Dilemma egyébként úgy küzdötte le lelkiismeretét, hogy jótékony célokra ajánlotta föl a díjjal járó összeget. Csak gratulálni tudunk döntéséhez. Annál is inkább, mert rendkívül örülünk annak, hogy ezek szerint ? nem tartozik az elvbarátai által vizionált négymillió szegény ember közé, nincs rászorulva a számára utálatos kormány pénzére. Halkan azért megjegyzem, azt a pénzt mi, adófizet?k dobtuk össze, és én speciel nem díjazom, ha valaki fintorog, amikor az újraosztásnál az enyémb?l is átvesz egy darabot. De lelke rajta. Abban viszont bízom, hogy el?bb-utóbb eljön az az id?, amikor nemzeti érzelmeinket nem tagadó, magyarságtudatunkat nem lesajnáló, mégis hitelesen és újszer?en megközelít? szerz? örömmel veszi majd át a magyar nemzet díját az aktuális minisztert?l. Egye fene, költse, amire akarja!

Gajdics Ottó - mno.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Ajánló